

TANDEMPEDAGOGIK – ATT UTVECKLA SPRÅKLÄRARUTBILDNINGEN

Blivande språklärares och lärarutbildares uppfattningar

Janina Katainen
Kandidatavhandling
Svenska språket
Institutionen för språk- och
kommunikationsstudier
Jyväskylä universitet
Våren 2022

JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO

Tiedekunta Humanistis-yhteiskuntatieteellinen tiedekunta	Laitos Kieli- ja viestintätieteiden laitos
Tekijä Janina Katainen	
Työn nimi Tandempedagogik – att utveckla språklärarytbildningen : blivande språklärares och lärarutbildares uppfattningar	
Oppiaine Ruotsin kieli	Työn laji Kandidaatintutkielma
Aika Toukokuu 2022	Sivumäärä 25+2
Tiivistelmä <p>Tämän tutkielman tarkoituksena on selvittää, mitä tandempedagogiikka voi tuoda opettajankoulutukselle. Tutkimuksessa otetaan selvää tandempedagogiikan laajentamisen mahdollisuuksista opettajankoulutuksessa sekä mallin eduista ja haasteista, jotka kielenopettajan tulisi tietää jo opettajankoulutuksessa. Tutkielman keskeisin käsite on luokkatandem, joka tarkoittaa kahden, suomen- ja ruotsinkielisen, koululuokan välistä yhteistyötä, jossa oppijat oppivat toistensa äidinkieliä pareittain.</p> <p>Tutkimukseen osallistui kaksi henkilöä, joita tässä tutkimuksessa kutsutaan opettajankouluttajaksi ja opettajaopiskelijaksi. Tutkimuksen aineisto kerättiin kahden puolistrukturoidun haastattelun avulla syksyllä 2021. Haastattelut litteroitiin ja aineisto analysoitiin laadullisen sisällönanalyysin keinoin. Tutkimuskysymykseni olivat: 1. Miten tandempedagogiikkaa voitaisiin hyödyntää laajemmin opettajankoulutuksessa? 2. Mitä tandempedagogiikka voi antaa kielenopettajankoulutukselle?</p> <p>Tutkimukseni tulokset osoittavat, että tandempedagogiikkaa on vaikeaa hyödyntää laajemmassa kontekstissa. Luokkatandem on kielenoppimisen mallina hyvin rajoittunut, eikä sitä voida käyttää esimerkiksi kaksikielisten oppijoiden kielenoppimisessa. Myös yliopistokontekstissa ilmenee haasteita, sillä ruotsinkielisiä opiskelijoita on huomattavasti vähemmän kuin suomenkielisiä opiskelijoita. Tutkimuksessa tuli esille myös monia seikkoja, jotka tulisi huomioida opettajankoulutuksessa, kuten opettajan uuden roolin omaksumisen haaste sekä luokkatandem-mallin kommunikatiivisuuden ja autenttisuuden edut. Näillä tiedoilla tulevat kielenopettajat olisivat yhtä mallia rikkaampina toteuttamassa kielitietoista pedagogiikkaa.</p>	
Asiasanat: lärarytbildning, språkinläring, autenticitet, tandempedagogik, klasstndem	
Säilytyspaikka: JYX	

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
2	TEORETISK BAKGRUND	6
2.1	Klasstandem som modell i språkinläringen.....	6
2.2	Tandempedagogik som en del av språklärarytbildning.....	8
3	MÅL, MATERIAL OCH METOD	10
3.1	Målet med studien och forskningsfrågor	10
3.2	Material	10
3.3	Analysmetod.....	12
4	RESULTAT	13
4.1	Skäl att använda och öka kunskapen om tandempedagogik	13
4.2	Tandempedagogik i språklärarytbildning – utmaningar	15
4.3	Lärarens nya roll.....	17
5	SAMMANFATTANDE DISKUSSION.....	19
	LITTERATUR	22
	BILAGOR.....	26

1 INLEDNING

Autenticitet, elevcentrerat arbetssätt, mångsidiga undervisningsstilar, interaktion och språkmedvetenhet är begrepp som tas upp i Grunderna för läroplanen för den grundläggande undervisningen (Utbildningsstyrelsen 2014). Detta visar att man borde anpassa undervisningen till nya, dialogiska och kommunikativa inlärningsmodeller och inte bli kvar i den traditionella lärarhandledda undervisningen. Detta gäller också språkinläring: undervisning är inte bara att dela information med studerande utan också öka deras motivation, kommunikation och deltagande i klassrummet. Därför är det också viktigt att lärare får mer effektiva modeller för att erbjuda inlärare positiva inläringssituationer. En modell för språkinläring som stöder ovannämnda teman mycket väl är (e)klasstandem.

(E)klasstandem är en modell för språkinläring i skolkontext som utvecklades under åren 2012–2015 genom projektet Klasstandem i Finland (Pörn & Hansell 2019: 171). I klasstandem och dess virtuella form eklasstandem lär sig två personer med olika modersmål varandras språk i ömsesidigt samarbete (Löf m.fl. 2016). Modellen passar väl i det tvåspråkiga Finland: svenska och finska studerande får lära varandras språk ömsesidigt i autentiska situationer. Modellen kräver att två skolor där elever har olika modersmål samarbetar, och därför är modellen begränsad till språkkombinationen finska-svenska.

Jag själv hittade tandem först genom universitetets tandemkurs som genomförs mellan två universitet i Finland. Att själv få lära mig det andra inhemska språket i en sådan miljö och ta reda på forskning kring temat väckte mitt intresse för modellen. Eftersom jag själv studerar vid universitetet i språkläraryrket vill jag ta reda på om klasstandem kunde utnyttjas också på universitetsnivå. Dessutom har den traditionella språkundervisningen med dess fokus på grammatik och form kritiserats (Karjalainen m.fl. 2013: 165–166). Klasstandem erbjuder svaren på denna fråga: det erbjuder en ömsesidig, autentisk och elevcentrerat sätt att lära sig det andra inhemska språket och för två inlärare med olika modersmål närmare varandra. Ändå

är tandem som språkinlärningsmodell ganska ny. På grund av dessa skäl är det viktigt att undersöka tandempedagogik mer och sprida information till flera språklärare.

Denna undersökning redogör för vad tandempedagogik kan ge språklärarytbildningen: vad borde tas upp i språklärarytbildning för att ännu flera språklärare förstår tandemprinciper och kan själva genomföra läroplanens dialogiska och kommunikativa språkundervisning med hjälp av tandempedagogik? Dessutom undersöker jag hur tandempedagogik kunde utnyttjas mer på universitetsnivå. Det finns redan mycket forskning om klasstandom och eklasstandom när det gäller allt praktiskt i klassrummet: virtuell eklasstandom (bl.a. Hansell & Pörn 2021), klasstandom i yrkeshögskolan (Korhonen m.fl. 2014) och språkduschtandom i grundskolan (Bäck 2021). Ändå har tandemmodellens utvecklingspunkter och språklärarytbildningens synvinklar inte blivit forskade. Tandempedagogik kan erbjuda språklärare viktiga resurser för att genomföra dialogisk och språkmedveten undervisning (Utbildningsstyrelsen 2014). Detta talar också för vikten av denna undersökning. Det finns mycket att ta reda på när läraren börjar med tandemarbetet, men det kan verkligen föra språklärares vardagliga pedagogik närmare till nutidens kommunikativa pedagogik.

2 TEORETISK BAKGRUND

I detta kapitel framställs det grundläggande syftet med tandempedagogik och de viktigaste utvecklingsetapperna i metodens historia. Modellen placeras i skolkontext i Finland. Slutligen tas upp tandemundervisningens roll i nutida språkläroarutbildning och modeller som ligger nära tandempedagogik.

2.1 Klasstandem som modell i språkinlärningen

Ur språkinlärningens perspektiv betyder tandem att två olika modersmålstalare lär sig varandras språk ömsesidigt och autentiskt tillsammans (FinTandem 2021; Löf m.fl. 2016: 16; Karjalainen & Pörn 2015: 101). Pelz (1995) påstår att begreppet tandem användes för första gången för att beskriva språkinlärning i ett tysk-franskt utbyte på 1960-talet (refererad i Karjalainen m.fl. 2013: 166). Först utvecklades metoden i språkkombinationerna tyska-turkiska och spanska-tyska, och sedan år 1983 hade metoden spridit sig till de största europeiska språken (Wolff 2021). I Finland tillämpades tandem först i fri och självständig form för vuxna i projektet FinTandem år 2002 (bl.a. Karjalainen m.fl. 2013: 166). Positiva erfarenheter av FinTandem ledde till att modellen vidareutvecklades till skolor (Pörn & Karjalainen 2013). I denna undersökning fokuseras på tandem som sker i skolkontext i form av klasstandem och eklasstandem, vilka är mer begränsade former av tandeminlärning. Temat diskuteras ur språkläroarutbildningens synvinkel.

Finland är ett tvåspråkigt land med nationalspråken finska och svenska (Språklag 2003, §1). Enligt lagen om grundläggande utbildning (1998/628, §4; §10) har Finlands svensk- och finskspråkiga invånare rätt att få undervisning på sitt eget modersmål. Separata skolor för svensk- och finskspråkiga invånare påvisar gränsen mellan finska och svenska språkgrupper. Dessutom var svenskspråkigas andel av befolkningen bara 5,2 % år 2020 (Statistikcentralen 2020) vilket också påvisar klyftan mellan språkgrupper. Tandem svarar på denna fråga genom att styra dessa två språkgrupper närmare varandra.

I *(e)klasstandem* delas eleverna upp i par så att två olika modersmålstalare jobbar tillsammans ömsesidigt och autentiskt på skolans svenska och finska lektioner (Pörn och Hansell 2019: 173–174; Pörn & Hansell 2017; Löf m.fl. 2016; Karjalainen & Pörn 2015: 101). År 2012 började man använda tandemmodellen i skolkontext i form av projektet *Klasstandem 2012–2015* på gymnasiet i en tvåspråkig stad i Finland. Projektet genomfördes för att öka samarbetet mellan finska och svenska skolor och skolornas finskspråkiga och svenskspråkiga studerande och lärare. (Pörn & Hansell 2019: 171–173; Pörn & Karjalainen 2013.) Genom projektet fick man mycket information om fungerande arbetssätt. Ett av de viktigaste resultaten var att *klasstandem* erbjuder möjligheter att utveckla studerandens egen språkkunskap och stöda varandras språkinläring (Pörn & Hansell 2019: 171). De positiva resultaten ledde till ett nytt projekt, *Eklasstandem (2015–2018)*, som syftade till att utveckla *klasstandem* ännu mer till nya kontexter utanför tvåspråkiga städer via virtuella plattformar (*Tandempedagogik, Projektet Eklasstandem*).

Båda språken som används under tandemlektioner, svenska och finska, är likvärdiga och används ömsevis genom olika slags uppgifter och diskussionsämnen. Därför har studeranden två roller som växlar under lektioner: inlärare och språklig mentor. (Pörn och Hansell 2019: 172–173; Löf m.fl. 2016; Karjalainen & Pörn 2015: 101–102; Pörn & Karjalainen 2013.) Att eleverna arbetar parvis leder till att målspråket används mycket mer än på vanliga lektioner: en jämnårig partner som också lär sig språk sänker tröskeln att prata (Löf m.fl. 2016: 23–24). På grund av elevens autonomi är språklärares roll annorlunda. Läraren agerar som språklig expert och uppmuntrar studeranden under tandemlektionerna: hen uppmuntrar inlärare att använda målspråket, för inlärningsprocessen framåt genom att stöda studerandens samarbete och vid behov hjälper studeranden med ordförrådet och grammatiska regler (Pörn & Hansell 2017; Löf m.fl. 2016: 26–33).

När det gäller *Grunderna för läroplanen för den grundläggande undervisningen (2014)* har forskarna konstaterat att autenticitet, elevcentrerat arbetssätt, kommunikativ inläring av språk och kontakt mellan två språkgrupper utnyttjas i *(e)klasstandem*. Även om *klasstandem* sker med utgångspunkt från eleven, begränsar läroplanen, timplaner och bedömning de teman som studeras vilket stör studerandens autonomi. (Pörn & Hansell 2019: 171–175; Karjalainen & Pörn 2015: 105–107.) Dessutom kräver organiseringen av kursen samarbete mellan lärare,

skolor, rektorer och skolornas förvaltning för att till exempel tidtabeller mellan två skolor passar ihop (Löf m.fl. 2016: 36–39; Karjalainen & Pörn 2015: 102). I alla fall kan tandemmodellen tillämpas på olika skolnivåer från grundskola till vuxenutbildning (Löf & Koskinen m.fl. 2016: 19).

Sammanfattningsvis betyder tandem som begrepp mer fri form av tandempedagogik. Ändå handlar denna undersökning om undervisning som sker enligt tandemprinciper i skolkontext. Från och med nu i denna undersökning generaliseras klasstandem och eklasstandem till begreppet klasstandem eller tandempedagogik därför att det inte är meningen att söka olikheter mellan dem. Om något syftar på enbart eklasstandem nämns det separat.

2.2 Tandempedagogik som en del av språklärarytbildning

Kaikkonen (2004: 116) konstaterar att samhällets aktuella uppfattning om språket och dess betydelse för människan påverkar språkundervisningen i skolan. Nuförtiden är målet med språkpedagogik i Finland mer kommunikativ och språkmedvetenhet betonas (Utbildningsstyrelsen 2014). Kaikkonens (2004) undersökning visar att språklärarytbildningen har utvecklats från fokus på grammatik och ordförrådet till dagens moderna språkpedagogik: elevcentrerat arbetssätt, mångsidig undervisning och interaktion. Teoretiska studier i språklärarytbildning betonar speciellt muntlig språkfärdighet och språkmedvetenhet med stöd av praktiska studier. (Kaikkonen 2004.) Detta påstående stöder också Köngäs och Noras (2015: 73) som tillägger att språkinläringens individuella och sociala perspektiv oftast nås i autentiska situationer utanför läroböcker och lärarhandledd undervisning.

Även om språklärarytbildning har försökt leda lärarna till elevcentrerat arbetssätt påstår Kaikkonen (2004: 126) att elevernas individualitet, olika arbetssätt och inlärningsstil i skolkontext behöver mer betoning i lärarutbildningen. Nyman (2009) lägger till att världen förändras hela tiden vilket betyder att vi inte ser framtidens nya arbetssätt. Ansvaret för kompletterande utbildning ligger på läraren. (Nyman 2009: 26.) Svaren på dessa frågor kan vara olika slags kommunikativa språkinlärningsmodeller inklusive klasstandem där inläringen sker med utgångspunkt från eleven.

När det gäller kommunikativa modeller är synen på språkinläringen sociokonstruktivistisk: att använda språk i social interaktion mellan individer möjliggör inläringen (Karjalainen & Pörn 2015: 103). Lärarna har redan resurser vid sidan av klasstandem för att genomföra språkmedveten undervisning exempelvis via språkdusch, språkbad och språkberikad undervisning som alla betyder tvåspråkig undervisning på olika nivåer (Utbildningsstyrelsen, Undervisning på två språk). Andra modeller som påminner om klasstandem är till exempel *Content and Language Integrated Learning (CLIL)* som används för att lära sig något innehåll tvåspråkigt (bl.a. Nikula 2016), och *eTwinning* som är en virtuell plattform för att nå olika språkgrupper och möjliggöra internationella samarbetsprojekt (Utbildningsstyrelsen, För lärarutbildare och lärarstudenter). Pörn och Hansell (2017) påpekar att klasstandem är en modell för språkinläring som koncentrerar sig på både språket och innehållet, medan andra modeller oftast koncentrerar sig enbart till innehållet. Detta kan noteras i ovannämnda former av tvåspråkig undervisning som inte syftar till att rätta språkliga fel såsom i klasstandem. Därför lämpar klasstandem sig fint i vanlig språkundervisning i grundskolan medan de andra modellerna passar bättre för att tvåspråkigt lära sig innehållet inom andra läroämnen och lägga inte lika mycket märke till språkliga drag. Klasstandem kan nå alla elever i vanliga finsk- eller svensklektioner, och det kan hjälpa läraren att skapa autentiska inläringssituationer inne i klassrummet.

Klasstandem lämpar sig fint i undervisning av det andra inhemska språket med dess autenticitet och ömsesidighet. Modellen innehåller drag från modern språkpedagogik och stöder lärarnas undervisning och resurser: det kan styra språkundervisningen ännu mer bort från onaturliga diskussionsuppgifter mot mer kommunikativ, autentisk och aktiverande inläring av språk. Dessutom ger det en ny metod för lärarna för att undervisa, och samtidigt får studerandena mer meningsfulla och betydelsefulla inläringssupplevelser. Speciellt eklasstandem kan vara lösning till ojämlikheten mellan enspråkiga och tvåspråkiga städer: nu även studerandena i enspråkiga städer kan nå studeranden som pratar det andra inhemska språket som modersmål. Klasstandem kan också tillämpas på universitetsnivå: friare form av tandem har varit ett alternativ för att lära sig olika språk till exempel i Uleåborg universitet (Oulun yliopisto, Tandem-opiskelu). Denna undersökning tar reda på hur språklärarutbildningen kunde utvecklas i högskolenivå med hjälp av tandempedagogik.

3 MÅL, MATERIAL OCH METOD

I detta kapitel presenteras hur studien genomfördes. Först framställs forskningsfrågorna och målet med studien i avsnitt 3.1. I följande två avsnitt presenteras materialet och materialinsamlingsmetoden samt slutligen analysmetoden som användes i studien.

3.1 Målet med studien och forskningsfrågor

Syftet med föreliggande studie är att utreda blivande lärares och lärarutbildares uppfattningar om klasstandem och dess utvecklingsmöjligheter i lärarutbildningen: vad tycker informanterna om tandempedagogikens effektivitet och tillämpningen av tandemmodellen i lärarutbildningen. Studien tar reda på fördelar och utmaningar med tandem som lärare bör känna till redan vid universitet för att kunna erbjuda autentiska inläringssituationer till elever genom tandemmodellen. Båda informanterna har erfarenhet av att lära sig eller undervisa språket genom tandem och kan således lätt inta språkinlärares perspektiv och tänka på nyttigheten av modellen både från inlärares och lärares perspektiv.

Studien söker svar på följande frågor:

1. Hur kunde tandempedagogik utnyttjas mer inom lärarutbildning?
2. Vilken nytta kan tandempedagogik ge språklärarutbildningen?

3.2 Material

Intervjun fungerar väl som en metod i undersökningar som letar efter en djupare förståelse av ett fenomen (Dufva 2011: 131–132; Lagerholm 2010: 55). Denna kvalitativa undersökning består av två halvstrukturerade temaintervjuer som genomfördes under hösten 2021. Flexibilitet är intervjuens stora fördel när det gäller metoder, och därför var intervjuer halvstrukturerade med dess flexibla frågor (Lagerholm 2010: 55–57).

Då jag bestämde mig för att undersöka tandem deltog jag samtidigt i en tandemkurs som ordnades för andra gången mellan två universitet i Finland. Under kursen görs uppgifter tvåspråkigt i enlighet med tandemprinciper med paret och slutligen planeras egen tandemstudiehelhet. Paret formas så att den ena har svenska och den andra har finska som modersmål. Kursen förbättrar studerandens språkkunskaper i det andra inhemska språket, ger erfarenheter av att själv lära sig språket genom tandem och ger färdighet för att själv undervisa enligt tandemprinciper. Jag kontaktade en studerande och en lärare under kursen via e-post och frågade om de ville delta i min undersökning. Båda gav sitt tillstånd. Intervjuerna utfördes på finska som var ett flytande språk för båda informanterna. Den ena intervjun utfördes på distans via videokonferensprogrammet Zoom och den andra ansikte mot ansikte. Båda fungerade mycket väl. Intervjuer, sammanlagt 90 minuter, spelades in som ljudfil.

Frågorna i intervjun formulerades så tydliga som möjligt men även andra ämnen diskuterades. Intervjufrågor skickades på förhand vilket gjorde själva intervjun smidigare. Det fanns olika slags frågor mellan lärarstuderanden och lärarutbildaren (se bilagor). Lärarstuderandens intervju fokuserade på erfarenheter och uppfattningar av tandem eftersom hen studerar det andra inhemska språket på universitetet. Frågorna fördelades i tre kategorier: förhandsuppfattningar om tandemkursen, uppfattningen om effektiviteten av klasstandem som inlärningsmodell och tandem som en del av lärarutbildning. Den andra informanten som i denna undersökning kallas lärarutbildare är faktiskt språklärare och undervisar det andra inhemska språket. Hen har varit med i utvecklingen av klasstandem och eklasstandem, och nuförtiden deltar hen i tandemutbildningen som utbildare. På grund av detta kallas hen lärarutbildare i denna undersökning. Lärarutbildarens intervju inriktade sig på informantens eget intresse för tandem, tandemlärares utbildning och tandem som en del av lärarutbildning.

När det gäller etiska aspekter kan resultaten inte generaliseras därför att det bara fanns två informanter i studien med deras egna uppfattningar. I alla fall är generaliseringen inte ens syftet med denna kvalitativa studie utan att förstå fenomenet. Identifiering av informanter tänktes igenom noggrant. Det finns fortfarande ganska få människor som deltar i klasstandemarbetet i Finland och därför kan risken att bli identifierad vara stor. I alla fall anonymiserades materialet efter transkriberingen för att minimera risken att kunna identifiera informanter. Dessutom diskuterades datasekretessen med informanterna. Båda gav sitt tillstånd till undersökningen och

deltagarna var påminda om frivillighet i deltagandet. Materialet förvarades med tanke på datasekretess. Min egen roll som forskare kan också ha varit problematisk för jag kände båda informanterna. Detta kan ha påverkat deras svar. Trots detta försökte jag skapa en avslappnad stämning och påminna informanterna att ärligt beskriva deras egna erfarenheter.

3.3 Analyismetod

Materialet analyserades genom kvalitativ innehållsanalys. Enligt Tuomi och Sarajärvi (2009) är meningen med kvalitativ innehållsanalys att skapa en kompakt bild av fenomenet. I analysen klassificerades och typbestämdes iakttagelser av materialet, och svaren till forskningsfrågor tänktes på med stöd av det. (Tuomi & Sarajärvi 2009: 93–103.) Teoretisk bakgrund fungerade som hjälpmedel i formuleringen av forskningsfrågor. Ändå finns det ingen viss bakgrundsteori som diskuteras i denna undersökning på grund av bristen på tidigare forskning. Analysen koncentrerade sig på observationer utgående från materialet och senare tillades bakgrundsteorier i analysen. I första hand analyserades båda informanternas svar separat eftersom det fanns olika slags frågor som ställdes till båda av dem. Temat som förenade informanterna och därmed styrde analysen är lärarutbildningen.

4 RESULTAT

I detta kapitel presenteras resultaten av studien. Resultaten handlar om utmaningar och fördelar med tandem som lärare bör känna till redan vid universitet för att erbjuda positiva inläringssituationer till studerande. Dessutom diskuteras huruvida tandempedagogik kan utnyttjas mer i lärarutbildning. I de två första avsnitten analyseras fördelar och utmaningar som kom upp i intervjuerna när det gäller att utveckla språkläroinbildningen. I avsnitt 4.3 tas lärarens nya roll upp. I analysen ger jag citat från intervjuerna.

4.1 Skäl att använda och öka kunskapen om tandempedagogik

Båda informanterna ställer sig mycket positivt till klasstandem som modell i språkinläringen. De reflekterade över tandemkursen mellan två universitet som båda av dem deltog i när intervjuerna utfördes. Läroinbildaren sade att kursen är hittills den enda som ordnas på universitetsnivå. Enligt hen är syftet med kursen att föra tandemmodellen till högskolor och ge språkläroinbildare pedagogiska och didaktiska färdigheter att själva tillämpa kommunikativa undervisningsmetoder redan i början av sin läroinbildare. Enligt den andra informanten, läroinbildaren, är det viktigt att tillägna sig kommunikativa och autentiska arbetssätt och undervisningsmetoder. Hen reflekterade över läroinbildaren och vikten av naturligt språkbruk i undervisningen.

När vi talade om fördelarna med tandemmodellen betonade läroinbildaren och läroinbildaren de kommunikativa aspekterna. Följande citat visar informanternas tankar:

- (1) mä pidän hyvänä asiana sitä että se [tandem] on autenttista, pääsee juttelemaan sillee luonnollisesti (läroinbildaren)
enligt min åsikt är det bra att det [tandem] är autentiskt, man får prata liksom naturligt
- (2) jos miettii et sä käyt normikurssin ja tandemkurssin niin sä et jää mistään paitsi mut sulle tulee se kommunikatiivinen osuus olemaan niin paljon suurempi (läroinbildaren)

om man studerar en standardkurs och en tandemkurs så missar man inget men den kommunikativa delen kommer att bli mycket större

- (3) vaikka ne [suomenkieliset oppilaat] puhuis vaan puolet tunnista ruotsia niin se on kumminkin tuhatkertanen se minuuttimäärä melkeen mitä ne käyttää tunnin aikana siihen puheeseen (lärarutbildaren)
- även om de [finskspråkiga studerandena] pratar bara en halv lektion svenska så är det ändå tusenfaldigt mer minuter än de använder till att prata under en lektion*

Som citat 2 visar betonade lärarutbildaren att studeranden missar inget i kursens innehåll om kursen utförs genom tandem: alla innehållsliga aspekter kommer att studeras precis som under vanliga lektioner. Däremot får studeranden möjligheter att prata med paret och på så sätt höra och använda målspråket i en autentisk miljö, vilket också lärarstuderanden påpekade att vara viktigt (citat 1). Dessutom är arbetssätten mångsidigare. Genom att studera tvåspråkigt med paret blir den kommunikativa delen av lektionen väldigt mycket större än under vanliga lektioner (citat 3). Studerandena är tvungna att använda mycket mer målspråket och får kontinuerligt stöd av paret. Detta ger stöd för att studeranden förlorar inget utan får möjligheter att lära sig mycket mer genom kreativa och unika arbetssätt under tandemlektioner.

Enligt lärarutbildaren har många språklärare i Finland redan börjat med tandemarbetet. Lärarstuderanden tillade att hen tror att tandem kommer att spridas ännu mer tack vare virtuella plattformar som möjliggör användningen av modellen överallt. Lärarutbildaren beskrev sin egen erfarenhet om utvecklingsprocessen av eklasstandem:

- (4) mä muistan kuinka eluokkatandem aloitettiin - - oli puhetta siitä et onnistuukohan tää nyt yhtä hyvin ku ne [oppilaat] ei tapaa [kasvotusten] mut sit me huomattiin hyvin pian et toimii se yhteistyö ehkä joskus jopa paremmin [eluokkatandemissa] (lärarutbildaren)
- jag minns när vi började med eklasstandem - - det pratades om detta kommer att lyckas därför att de [studerandena] inte träffar varandra [ansikte mot ansikte] men snart märkte vi att samarbetet fungerar kanske ibland även bättre [i eklasstandem]*

Lärarutbildaren lyfte fram att eklasstandem ibland kan vara även effektivare än den vanliga klasstandemen (citat 4). När pararbetet sker via skärm blir stämningen mycket mer intensiv. Att studerandena är så vana vid att använda applikationer nuförtiden kan vara orsaken till detta. Dessutom har coronaviruspandemin tvingat skolsystemet i Finland att öka användningen av

virtuell undervisning. Detta kan ha möjliggjort spridningen av eklasstandem till fler kommuner på grund av kunskapen och förmågan att använda virtuella plattformar bättre än förut.

4.2 Tandempedagogik i språklärarytbildning – utmaningar

Även om många språklärare känner till tandemmodellen finns det utmaningar som begränsar möjligheten att utveckla det i språklärarytbildning och sprida information till flera lärare. I intervjuerna reflekterade lärarytbildaren över dessa utmaningar men lärarstuderanden hade inte mycket att tillägga. Följande citat sammanfattar lärarytbildarens tankar om det största problemet med att ordna tandemkurs för lärarstuderande vid universitetet.

- (5) sehän olis tosi mukavaa saada vietyä tää [tandem] kaikkiin suomenkielisiin yliopistoihin, joista tulee valmistumaan tulevia ruotsin opettajia, mut se on vaan se et ei löydy sitä kenen kanssa ne paritettais, koska - - on niin vähän tulevia suomen opettajia (lärarytbildaren)
- det vore ju väldigt trevligt att få denna [tandem] förd till alla finskspråkiga universiteteten var de blivande svensklärarna utexamineras, man bara inte kan hitta vem de skulle para sig med eftersom - - det finns så få blivande finsklärare*

Som ett problem tog lärarytbildaren upp det lilla antalet av svenskspråkiga som studerar det finska språket vid universitet (citat 5). Det kan bli svårt att ordna en kurs mellan två universitet därför att det inte finns tillräckligt med svenskspråkiga deltagare. Samma problem visar sig i arbetslivet: klasstandem kräver två lärare och två klasser med olika modersmål. Problemet är var man kan hitta svenskspråkiga par till alla finskspråkiga studerande.

När vi pratade om en tandemkurs vid universitetet reflekterade lärarytbildaren över sina tankar om att föra tandempedagogiken till svenskspråkiga klasslärare som studerar finska som biämne för att få fler svenskspråkiga lärare att tillämpa tandemmodellen. Ändå tycker hen att de inte skulle välja universitetets tandemkurs vid sidan av alla andra jobbiga kurser i klasslärarprogrammet. Hen funderade också varför tvåspråkiga studerande inte har deltagit aktivt på universitetets tandemkurs för att lära sig mer om pedagogiska och didaktiska teman.

- (6) eihän tässä [yliopiston tandemkurssilla] vaan kehitetä [opettajan] omia kielitaitoja vaan tässähen lähetään mieltimään et miten sä voit kehittää niitä sun tulevien opiskelijoitten kielitaitoa (lärarytbildaren)

här [på universitetets tandemkurs] utvecklas ju inte bara [lärarens] egen språkkunskap utan här tänker vi också på hur framtida studerandes språkkunskap kan utvecklas

Enligt lärarutbildaren kan en tvåspråkig lärarstuderande tänka att hen inte behöver delta i universitetets tandemkurs därför att hens egen språkkunskap i båda språken redan är tillräckligt bra. Lärarutbildaren betonade att meningen med kursen är inte enbart att utveckla studentens egen språkkunskap utan lära sig hur läraren själv kan utveckla studerandenas språkkunskap på de bästa möjliga sätten (citrat 6). Detta framkom till en del också i lärarstuderandes intervju:

- (7) mä hakeuduun [yliopiston tandemkurssille] sen takia koska - - ainoo kokemus ruotsin kielen puhumisesta on muille opiskelijoille - - mul oli ehkä kiikarissa vaan se oma kokemus (lärarstuderanden)
jag sökte mig hit [till universitetets tandemkurs] därför att - - jag har bara talat svenska till andra studerande - - jag kanske bara tänkte min egen erfarenhet

Målet med universitetets tandemkurs var inte heller klart för lärarstuderanden före kursen som citat 7 visar. Lärarstuderanden sökte sig till kursen därför att hen själv ville uppleva tandem. Som tidigare sagt är målet med kursen att ge blivande språklärare pedagogiska färdigheter (se avsnitt 4.1). Man borde tydligt betona syftet med kursen till språklärarstuderandena: det pedagogiska och didaktiska. Om man visste vad kursen handlar om kunde kanske flera också delta i kursen.

Lärarutbildaren tog också upp varför klasstandem i skolan inte passar lika bra för tvåspråkiga studeranden enligt hens erfarenhet. Det fanns något problem gällande tidtabeller och det provades klasstandem mellan en enspråkig och en tvåspråkig grupp. Hen reflekterade över att kursen gick bra och studerandena lärde sig nya teman under kursen.

- (8) tokihan ne [yksikieliset] totes vaan et kyllähän minä olin se tässä joka opin (lärarutbildaren)
visst sa de [enspråkiga] att det var ju jag som lärde mig något

Som citat 8 påvisar blev inlärningssituationerna inte jämställda i klasstandem med tvåspråkiga elever när det gäller språket. En sådan modell fungerar inte i det långa loppet: om den ena studerande pratar både finska och svenska kan den enspråkiga studerandes självförtroende lida och tröskeln att börja prata bli högre. En tvåspråkig grupp kräver också mer arbete av läraren för att planera uppgifter på så sätt att båda studeranden får nytta av innehållet. Språklärarstuderanden påpekade att i universitetets kontext är temat lite olikt: båda kan

mål språket tillräckligt bra och det sker sällan några missförstånd. Även om själva klasstandem inte är fullkomligt lämplig för tvåspråkiga studerande vore det nyttigt att varje språklärare, till och med tvåspråkiga, tar reda på olika undervisningsstilar redan under studietiden med tanke på sina framtida elever.

4.3 Lärarens nya roll

Språklärarens roll ändras på tandemlektionerna, som jag redan nämnde i avsnitt 2.1: läraren stöder tandemparets samarbete och agerar som ett språkligt stöd (bl.a. Löf m.fl. 2016: 26–29). Den blivande språkläraren tvekade när vi pratade om lärarens nya roll i klassrummet under tandemlektioner:

- (9) oppilaat on vastuussa ite omasta oppimisestaan ja ite niinkun [opettajana] puuttuu siihen jos selkeesti tarvitaan apua mut - - kuinka siinä pystyy pitää näppinsä erossa (lärarstuderanden)
studerande ansvarar själv för sitt eget lärande och själv liksom [som lärare] ingriper i det om det finns ett tydligt behov av hjälp men - - hur kan jag hålla händerna borta

Lärarstuderanden berättar att all erfarenhet som hen har av att undervisa har varit mer traditionell och lärarhandledd som det oftast blir i språkundervisningen. Hen undrar om det är svårt att agera bara som språkligt stöd och att uppmuntra studeranden till arbete och inte vara en ledare i klassrummet (cit. 9). Lärarutbildaren reflekterade utgående från sin egen erfarenhet också över att uppmuntra studeranden: ibland måste läraren gå och till och med styra studerandena att sitta mitt emot varandra. Ändå undrar språklärarstuderanden om det är svårt att tillägna sig en ny roll för hen har aldrig varit tvungen att hjälpa studerandena bara vid behov. Detta kan tänkas vara en typisk upplevelse för språklärarstuderandena som har utfört lärarpraktikperioden och använt mer traditionell undervisningsstil.

När det gäller planeringsarbetet av kursen hittar båda informanterna utmaningar:

- (10) mulle tulee ekana vaa mieleen kuinka rankkaa tandemmin suunnittelu on - - mut sit kun miettii kun se on suunniteltu niin - - oppilaat tekee siitä tandemista sitä mitä se on (lärarstuderanden)
först och främst tänker jag på hur svårt det är att planera en tandemkurs - - men när man tänker på det när det är planerat så - - gör eleverna tandem det som det är

(11) silloin melko varmasti [yhteistyö] voi kaatua ja epäonnistua, että opiskelijoistakin voi tuntua et mitä me tehdään, me tehdään ihan samoja juttuja suomen ja ruotsin tunneilla (lärarutbildaren)
då kan [samarbetet] misslyckas, och att även studeranden kan märka att vad gör vi, vi gör exakt samma saker under finska och svenska lektioner

Citat 10 visar att planeringsarbetet är en utmaning som språklärarstuderanden omedelbart tog upp i lärarens arbete. Hen ansåg att det kan vara krävande och ta mycket tid. Ändå reflekterade hen positivt över hela projektet: det kan vara mycket givande för studerandena när kursen är välplanerad. Lärarutbildaren för sin del tog upp studerandenas individualitet och utmaningar i samarbetet mellan lärarna (citats 11). Studeranden tycker om olika slags uppgifter och det ska man ta i beaktande vid sidan av läroplanen när kursen planeras. Dessutom tyckte hen att det kan vara utmanande om samarbetet med lärarkollegan inte fungerar: samarbetet borde vara ömsesidigt också mellan lärarna under hela tandemkursen. Om lärarna inte planerar lektionerna tillsammans lider studerandes inläring: det är inte värt att studera exakt samma teman med två olika språk.

Med tanke på elevernas positiva erfarenheter har lärarstuderanden en positiv inställning till att själv i framtiden utnyttja klasstandem i sin undervisning. Följande citat påvisar hens tankar om sin egen erfarenhet av tandemkursen vid universitetet.

(12) sitte sitä [tandemia] pystyis niinkun ohjaamaan ja tietäis mitä ne oppilaat ajattelee, ja siin pystyis vähän niinku ite olla hyötynä koska on oma kokemus siitä kurssista (lärarstuderanden)
då kunde man liksom vägleda det [tandem] och man visste vad eleverna tycker om, och då kunde man själv liksom hjälpa eftersom det finns egen erfarenhet av kursen

Lärarstuderanden tror att hens egen erfarenhet av att lära sig språket genom tandem kan vara en fördel när det gäller hens egen undervisning: hen kan identifiera sig med studeranden och därmed hjälpa dem ha så mycket nytta av tandemarbetet som möjligt (citats 12). Med stöd av detta kan jag konstatera att lärarens egen erfarenhet av att själv uppleva tandemmodellen kan ändra stämningen till mer jämställd mellan läraren och studeranden i klassrummet: dialogiskhet substituerar det autoritära.

5 SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Syftet med denna studie var att redogöra för hurdana teman som borde tas upp i språklärarytbildningen för att ännu fler språklärare kunde genomföra kommunikativ språkundervisning enligt läroplanen genom metoden klasstandem. Dessutom var syftet att ta reda på hur tandempedagogik kan utnyttjas mer i lärarutbildning för att ännu fler lärare kunde känna till och använda tandemmetoden. Materialet samlades in med två halvstrukturerade intervjuer av en blivande språklärare och en lärarutbildare. Analysmetoden var kvalitativ innehållsanalys. Forskningsfrågorna styrde analysen, och samtidigt påverkade materialet forskningsfrågorna och analysen. Slutligen delades observationerna i tre kategorier: skäl att använda och öka kunskapen om tandempedagogik (avsnitt 4.1), utmaningar av tandempedagogik i språklärarytbildning (avsnitt 4.2) och lärarens nya roll (avsnitt 4.3). Resultaten av denna studie kan inte generaliseras därför att materialet var mycket begränsat. Ändå var det inte heller meningen utan att förstå fenomenet, såsom jag diskuterade i avsnitt 3.2.

Den första forskningsfrågan var *”hur kunde tandempedagogik utnyttjas mer inom lärarutbildning?”* Resultaten visar att tandempedagogik är svårt att utnyttjas bredare än redan är fallet. Lärarutbildaren påpekade att modellen inte passar för tvåspråkiga studerande därför att deras position i samarbetet blir mer dominerande än det enspråkiga paret (se Lof m.fl. 2016: 20). Tandempedagogik kunde ändå spridas till svensk- och finsklärare i Finland genom en tandemkurs på universitetet som båda informanterna reflekterade över. Fler blivande lärare kunde bekanta sig med tandemmodellen om det vore ett möjligt arbetssätt att använda i lärarpraktiken. Ändå finns det problem när det gäller universitetsnivån: det finns inte tillräckligt med svenskspråkiga språklärarytberande. Detta visar sig också i arbetslivet. Ett annat problem är de tvåspråkiga lärarstuderandena som inte ser nyttan av universitetets tandemkurs. En lösning kunde vara att betona syftet med kursen: pedagogisk kompetens är viktig för läraren, inte bara språkkunskap.

Även tidigare forskning konstaterar att termen klasstandem är mycket begränsad: det behövs autenticitet, ömsesidighet, två separata skolor, två lärare, två rektorer och två modersmål för att kunna utföra en tandemkurs (bl.a. Löf m.fl. 2016). Om omständigheter av modellen ändrar sig ens litet kan man inte längre tala om klasstandem. Ibland kan gränsen vara lite oklar om man till exempel jämför teorin med CLIL-modellen (bl.a. Nikula 2016) som också sker i klassrummet. Om något faller bort, till exempel pararbetet eller om fokuset inte ligger i språkinläringen, är modellen inte längre klasstandem.

Den andra forskningsfrågan var ”*vilken nytta kan tandempedagogik ge språklärarytbildningen?*”

Resultaten visar många iakttagelser som borde tas upp i språklärarytbildningen för att öka lärarnas förståelse för vikten av kommunikativ språkinläring (se Köngäs & Noras 2015; Utbildningsstyrelsen 2014; Kaikkonen 2004): klasstandem hjälper läraren att frigöra sig från den traditionella lärarhandledda undervisningen. Lärarytbildaren motiverade vikten av tandem på universitetet för att ge blivande språklärare pedagogiska och didaktiska färdigheter att utföra kommunikativ språkundervisning. Informanterna betonade studerandenas erfarenheter av att lära sig språket i autentiska situationer. Här kan vi konkludera att kunskapen om klasstandem kan vägleda lärarna bort från den gamla begränsade språkundervisningen mot nutidens kommunikativa pedagogik (se Löf m.fl. 2016). Som sagt kan det också styra Finlands svensk- och finskspråkiga invånare närmare varandra.

Klasstandem ger också en ny roll för läraren. Som sagt har läraren två roller under tandemlektioner, språklig expert och handledare, och eleven har mycket mer autonomi (Pörn & Hansell 2017; Löf m.fl. 2016: 26–33). Precis som lärarstuderanden tog upp i intervjun kan en ny roll vara svår att tillägna sig därför att det också ändrar lärarens arbete, såsom planeringsarbetet och rollen i klassrummet. Att utföra en tandemkurs på universitet löser detta problem genom att ge blivande lärare information och erfarenhet av tandempedagogik. Det är viktigt att lärare får verktyg för att stöda studerandes autonomi och interaktion: en språklärare är inte längre en förmedlare av kunskap utan uppmuntrar studerande att lära sig språk.

I framtiden kunde termen klasstandem undersökas mer och jämföras systematiskt med andra kommunikativa språkinlärningsmetoder. Klasstandem kunde också tas som ett alternativ i lärarytpraktiken i ämnena finska och svenska och utreda lärarstuderandens erfarenhet av att själva

använda tandemmodellen i praktiken. På så sätt kunde ännu fler språklärare själv bekanta sig med klasstandem och tillägna sig modellen. Detta kunde också svara på lärarstuderandens tankar om att inte ha erfarenhet av att undervisa med hjälp av kommunikativa metoder. Dessutom kunde studerandenas upplevelser förskas när det gäller att studera en kurs i det andra inhemska språket genom tandem. Upplevelser kunde jämföras med en kontrollgrupp som utför en standardkurs. Jag tror att jag själv kommer att fördjupa mig i detta i min magisteravhandling.

En slutsats är att om tandem fick mer plats i språklärarytbildningen kunde språklärarnas vardagliga pedagogik vara närmare kommunikativa arbetssätt som också definieras i läroplanen (se Utbildningsstyrelsen 2014). Detta kan i sin tur vara en positiv förändring för eleverna som skulle få mer autentiska inlärningssituationer i form av klasstandem. Resultaten av denna studie kan tillämpas i praktiken i lärarutbildningen för att öka kunskapen om det begränsade språkinlärningsmodellen klasstandem med dess fördelar. Härmed skulle tandempedagogik få en större del i undervisningen av det andra inhemska språket. För att tillägna sig mer kommunikativa metoder kunde blivande lärare ha möjlighet att använda tandempedagogik också i lärarpraktiken: på så sätt kan en ny metod och roll vara lättare att tillägna sig redan under studietiden.

LITTERATUR

- Bäck, S. 2021. *Lärarens kommunikationsstrategier i språkdushtandem: En fallstudie i en grundskola*. Avhandling Pro gradu vid Vasa universitet.
<https://osuva.uwasa.fi/bitstream/handle/10024/12821/B%3%a4ck%2c%20S.%20Avhandling%20pro%20gradu%202021.pdf?sequence=2&isAllowed=y>. (Hämtad: 22.11.2021)
- Dufva, H. 2011. Ei kysyvä tieltä eksy: kuinka tutkia kielten oppimista ja opettamista haastattelun avulla. I: Kalaja P., Alanen R. & Dufva H. (red.) *Kieltä tutkimassa – tutkielman laatijan opas*. Helsinki: Finn Lectura, 131–145.
- FinTandem* 2022. <https://www.fintandem.fi/uusi-sivu-2/uusi-sivu/>. (Hämtad: 10.10.2021)
- Hansell, K. & Pörn, M. 2021. *Samskrivande i virtuell läromiljö: Interaktionsmönster i tandempars L1–L2-samarbete*. *NORDAND*, 1(16), 4–20. <https://doi.org/10.18261/issn.2535-3381-2021-01-01>. (Hämtad: 7.4.2022)
- Kaikkonen, P. 2004. Opettajuutta etsimässä – vieraan kielen opettajaksi valmistuvien kokemuksia ja käsityksiä. I: Jaatinen R, Kaikkonen P. & Lehtovaara J. (red.) *Opettajuudesta ja kielikasvatuksesta. Puheenvuoroja sillanrakentajille*. Tampere: Tampere University Press, 114–129.
- Karjalainen, K. & Pörn, M. 2015. Luokkatandem kieltenopetuksen mallina. I: Mustaparta, A. *Kieli koulun ytimessä – näkökulmia kielikasvatukseen*, 101–109.
https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/176255_kieli_koulun_ytimessa_nakokulmia_kielikasvatukseen.pdf. (Hämtad: 10.10.2021)
- Karjalainen, K., Pörn, M., Rusk, F. & Björkskog, L. 2013. Classroom tandem – Outlining a Model for Language Learning and Instruction. *International Electronic Journal of Elementary Education*, 6(1), 165–184.
<https://www.iejee.com/index.php/IEJEE/article/view/38/36>. (Hämtad: 10.10.2021)

Korhonen, A., Savolainen, K., Isokangas, S. & Saarikoski, L. 2014. Luokkatandemilla vauhtia ammattikorkeakoulun toisen kotimaisen kielen opiskeluun. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 5(6). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-joulukuu-2014/luokkatandemilla-vauhtia-ammattikorkeakoulun-toisen-kotimaisen-kielen-opiskeluun>. (Hämtad: 22.11.2021)

Lag om grundläggande utbildning 1998/628. <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1998/19980628>. (Hämtad: 17.1.2022)

Lagerholm, P. 2010. *Språkvetenskapliga uppsatser*. Lund: Studentlitteratur AB.

Löf, Å., Koskinen, H., Pörn, M., Hansell, K. & Korhonen, A., Engberg, C. 2016. *Klasstandem – En resa över språkgränsen. Luokkatandem – matka yli kielirajan*. Åbo Akademi. Pedagogik och välfärdsstudier. <http://web.abo.fi/e-mag/klasstandem/pdf.pdf>. (Hämtad: 10.10.2021)

Nikula, T. 2016. CLIL: A European Approach to Bilingual Education. I: Van Deusen-Scholl N. & May S. (red.) *Second and Foreign Language Education, Encyclopedia of Language and Education*, Schweiz: Springer International Publishing, 111–124. <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/59722/elilspringerhandbookrevisedfinaldraft.pdf?sequence=1&isAllowed=y>. (Hämtad: 19.3.2022)

Nyman, T. 2009. *Nuoren vieraan kielen opettajan pedagogisen ajattelun ja ammatillisen asiantuntijuuden kehittyminen*. Jyväskylä studies in education, psychology and social research 368. Doktorsavhandling vid Jyväskylä universitet.

Oulun yliopisto. Tandem-opiskelu. <https://www.oulu.fi/fi/opiskelijalle/opintojen-suorittaminen/kieli-ja-viestintakoulutus/loyda-oma-tapasi-opiskella-kielia/tandem-opiskelu>. (Hämtad: 17.1.2022)

Pelz, M. 1995. Die 5. Internationalen Tandem-Tage in Freiburg i. Br. I: Pelz, M. (red.). *Tandem in der Lehrerbildung, Tandem und grenzüberschreitende Projekte*. Dokumentation der 5. Internationalen Tandem-Tage 1994 in Freiburg i. Br (pp. 5–8). Frankfurt am Main, Tyskland: Verlag für Interkulturelle Kommunikation.

Pörn, M. & Hansell, K. 2017. The teacher's role in supporting two-way language learning in classroom tandem. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, DOI: <http://dx.doi.org/10.1080/13670050.2017.1379946>. (Hämtad: 10.10.2021)

Pörn, M. & Hansell, K. 2019. Classroom Tandem – A Model for Language Learning and Teaching. I: Spänkuch E. m.fl. *Lernprozesse im Tandem – ermöglichen, begleiten, erforschen*. Gif:on 13. 171–187. http://geb.uni-giessen.de/geb/volltexte/2019/13935/pdf/GiFon_13.pdf?fbclid=IwAR0kVli4rk0. (Hämtad: 10.10.2021)

Pörn, M. & Karjalainen, K. 2013. Klasstandem i en tvåspråkig skolkontext. *Kieli, koulutus ja yhteiskunta*, 4(2). <https://www.kieliverkosto.fi/fi/journals/kieli-koulutus-ja-yhteiskunta-toukokuu-2013/klasstandem-i-en-tvasprakig-skolkontext>. (Hämtad: 10.10.2021)

Språklag. 2003/423.

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2003/20030423?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=spr%C3%A5klag>. (Hämtad: 17.1.2022)

Statistikcentralen. 2020. *Befolkningsstruktur*.

https://www.stat.fi/til/vaerak/2020/vaerak_2020_2021-03-31_tau_002_sv.html. (Hämtad: 17.1.2022)

Tandempedagogik – Projektet Eklasstandem

<https://blogs2.abo.fi/eklasstandem/eluokkatandem-opetussuunnitelman-perusteiden-nakokulmasta/>. (Hämtad: 10.10.2021)

Tuomi, T. & Sarajarvi, A. 2009. *Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi*. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.

Utbildningsstyrelsen. 2014. *Grunderna för läroplanen för den grundläggande undervisningen*.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/grunderna_for_laroplanen_for_den_grundlaggande_utbildningen_2014.pdf. (Hämtad: 10.10.2021)

Utbildningsstyrelsen. *För lärarutbildare och lärarstudenter.*

<https://www.oph.fi/sv/program/lararutbildare-och-lararstudenter>. (Hämtad: 9.2.2022)

Utbildningsstyrelsen. *Undervisning på två språk.* <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/undervisning-pa-tva-sprak>. (Hämtad: 9.2.2022)

Wolff, J. *History of tandem.* Uppdaterad 26.3.2021. <https://tandemcity.info/en/history-tandem/>. (Hämtad: 10.11.2021)

BILAGOR

Bilaga 1: Intervjuns struktur, språkläroarstuderanden

1. Ennakkokäsitykset tandemista:

- a) Mitä tiesit tandemista ennen kurssia?
- b) Miksi hakeuduit kurssille?
- c) Mitä mielestäsi tandemilla voi saavuttaa?
- d) Mikä on mielestäsi tandemin idea?
- e) Mitä odotat saavasi kurssilta?

2. Oma kokemus tandemista oppimismenetelmänä:

- a) Mikä toimii?
- b) Mikä ei toimi?
- c) Mitä mielestäsi pitäisi kehittää?
- d) Suurimmat huolenaiheet, jos itse opettaisit tandemilla? Miten ne voitaisiin ratkaista?

3. Tandem osana opettajankoulutusta:

- a) Laajentamisen mahdollisuudet: pitäisikö mielestäsi jokaisen ruotsinopettajan tuntea tandemin periaatteet? Miksi?
- b) Pitäisikö mielestäsi jokaisen kielenopettajan tuntea tandemin periaatteet / Miten muiden kielten opettajat hyötyisivät tandemista?
- c) Pärjääkö tandemopettajana ilman kurssiakin? Miksi?

Bilaga 2: Intervjuns struktur, lärarutbildaren

1. Miksi kiinnostuit tandemista – oma tandempolkusi?
2. Millainen on tandemien historia? Maailmalla? Suomessa?
 - a) Onko tandem samanlaista Suomessa ja muualla maailmassa?
3. Mitä kaikkea tandem on Suomen kontekstissa nyt?
4. Kuka voi olla tandemopettaja?
 - a) Paljonko tandemopettajia on Suomessa?
 - b) Kuinka laajalla alueella (luokka)tandemien periaatteet tunnetaan? (XXXXX ulkopuolella?)
5. Millainen on tandemopettajan koulutus tällä hetkellä?
 - a) Onko koulutus riittävä?
 - b) Mitä haasteita voi tulla esiin ensimmäistä kertaa tandemia toteuttavalle opettajalle?
 - c) Miten koulutusta voitaisiin kehittää?
6. Laajentamisen mahdollisuudet: pitäisikö mielestäsi tandem tuoda laajempaan tietoisuuteen? miksi?
 - a) Kaikki suomen ja ruotsin opettajat? miksi?
 - b) Saisivatko muidenkin kielten opettajat hyötyä opetusmenetelmästä? mitä?
7. Kielten oppiminen vuorovaikutuksessa: miksi juuri (luokka)tandem? (muiden metodien rinnalla; CLIL, EOTO, eTwinning, kielisuihkutus...)
 - a) Käytetäänkö termiä luokkatandem ainoastaan suomi-ruotsi-kielilyhdistelmästä?
 - b) Mikä erottaa tandemien muista metodeista? (CLIL, EOTO, eTwinning)
 - c) Voidaanko luokkatandem nähdä osana CLIL-metodia?
 - d) Voidaanko luokkatandem nähdä EOTO-metodin variaationa?
8. Mikä on ero tandemien ja luokkatandemien välillä? (Onko muuta eroa kuin ympäristö?)
9. Onko tandem yleinen termi parin kanssa vastavuoroisesti oppimiselle (voidaanko termiä käyttää laajemmin) VAI onko tandemissa kyse aina tietyistä tarkasti rajatusta toiminnasta? (esim. kieliä opiskellaan vuorotellen joka toinen tunti)
10. Tarjotaanko XXXXXX-kaltaisia tandemkursseja muissa yliopistoissa?
11. Mitä kehitettävää luokkatandemissa vielä on?